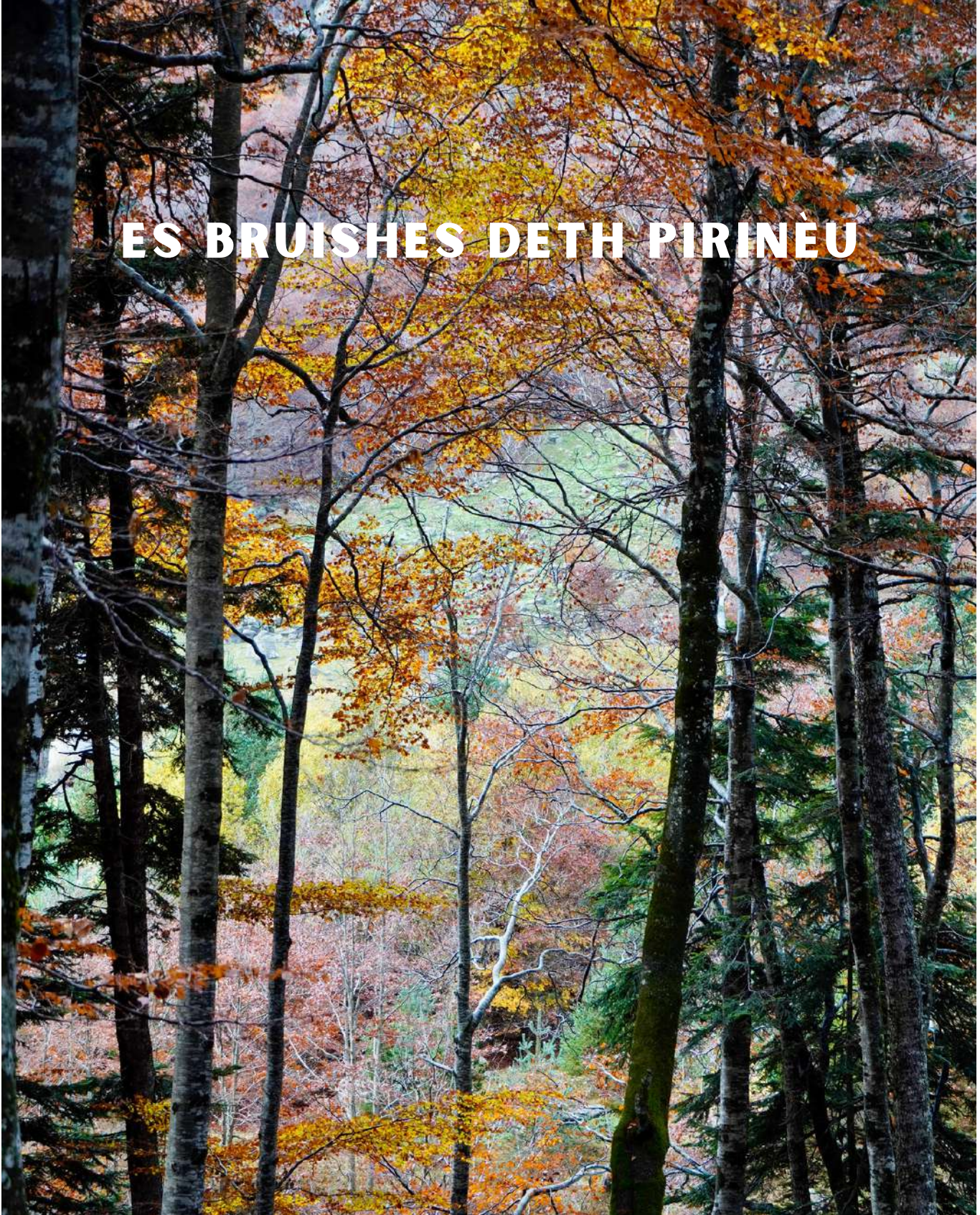

PROJÈCTE BÒSC

ESCÒLA RUDA
CORS 2024-25
1ÈR TRIMÈSTRE

ES BRUISHES DETH PIRINÈU

ENSENHADOR

SESSION 1: Començam!	16/09/2024
SESSION 2: Es pèires, eth nòste amulet	23/09/2024
SESSION 3: Exploram es nòsti coneishements prèvis	30/09/2024
SESSION 4: Ua bruisha en bòsc	14/10/2024
SESSION 5: Misharnons	21/10/2024
SESSION 6: Atrapa-bruishes	28/10/2024
SESSION 7: Es fases dera lua	11/11/2024
SESSION 8: Salardú abans e ara	18/11/2024
SESSION 9: Seguretat en bòsc	25/11/2024
SESSION 10: Amulets mineraus	02/12/2024

SESSION 1: **COMENÇAM!**

Aué auem començat eth projècte de bòsc. Mos auem amassat en ua classa dera escòla e aqui mos an explicat qu'enguan auran un grop e mèstra de referéncia que conservaram pendent tot eth trimèstre. Tanben qu'es sessions de bòsc auran tostemp era madeisha estructura:

1. Gessuda dera escòla damb eth grop de referéncia.
2. Arribada ath lòc e rituaiu d'inici.
3. Desenvolopament dera session.
4. Barrada dera session e reflexion finau.
5. Tornada tara escòla damb eth grop de referéncia.

Dempús, auem gessut tath bòsc damb er objectiu d'arténher ua pèira que conservaram coma amulet pendent tot eth cors escolar. Cada un de nosati auem escuelhut era pèira que mès mos a agradat.

SESSION 2: **ES PÈIRES, ETH NÒSTE AMULET**

Ena session d'aué, mos auem dedicat a pintar es pèires qu'arremassèrem era setmana passada. Les auem dishat ben polides, déjà qu'aguestes pèires mos acompanyaran pendent tot eth cors. Seran eth nòste amulet, e l'utilizaram entà iniciar eth rituaiu de bòsc, coma mòstra d'arregraïment ara natura.

Eth rituaiu de bòsc consistís en hèr un rondèu damb eth nòste grop e mèstra de referéncia e méter era pèira en miei entà que toti les pogam veir totes. Dempús, cantam era cançon "Niño Salvaje Yagé", que mos ajude a connectar damb era natura, e rebrembam es normes de suenh personau, des auti e der entorn. Damb tot açò, ja èm premanidi entà poder hèr era activitat dera session.

EXPLORAM ES NÒSTI CONEISHEMENTS PRÈVIS

[illegible]

SESSION 4: **UA BRUISHA EN BÒSC**

Aué auem passat ua vrespada de bòsc fòrça susprenent: mentre cantàuem era cançon deth rituau, ua bruisha a apareishut entre es arbes! Mos a explicat que justament mos auiem plaçat en casa sua. Pòrte temps cercant ua casa on lotjar-se e, de moment, viu en aqueth cornèr deth bòsc. Dempús, mos a anonciat que ja sap qu' es mainatges e mainades pensam causes fòrça dolentes des bruishes, mès que non son vertat... Fin, finau a hèt un encanteri e uns passapòrts de bòsc an apareishut enes pòches des mèstres. Era buisha ditz qu'auem de superar ua sèrie de pròves que mos convertiran en coneishedors de bòsc e atau poderam passejar damb tranquillitat e respècte per casa sua. Qué emocionant!

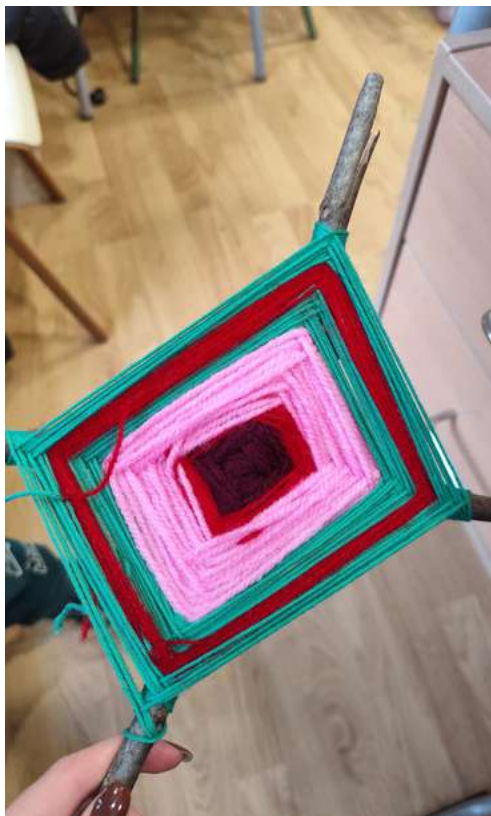
SESSION 5: MISHARNONS

Era tematica dera session d'aué s'a restacat damb es misharnons. En bòsc, ne podem trapar de moltes manères e ei important coneisher-les. Auem trapat merigòla, amanita, rovelhon, carreretes, cep e codorna. Les auem observat, auem identificat quini se pòden minjar e quini non e en quina sason les podem trapar.

Es bruishes, quan anauen a cercar es plantes medicinaus, auien de passar setmanes en bòsc. Per aquerò, auien de conéisher es aliments que trapauen ena natura (misharnons, plantes, fruts...) entà saber se se podien minjar o èren toxics.

SESSION 6:

ATRAPA-BRUISES

En aquesta session, auem treballat es credences culturaus populars qu'existien entorn as bruishes, dejà qu'auien ua connotacion fòrça negativa e era gent consideraue que se n'auie de protegir. Ua manèra de protegir-se des bruishes ère penjant un amulet ena pòrta de casa, pr'amor que pensauen qu'atau es bruishes non poderien entrar.

Ei per açò qu'aué mos auem dedicat a crear eth nòste pròpi atrapa-bruishes, damb dues branques e lan. Eth procediment ei fòrça senzilh: cau estacar es dues branques en forma de crotz damb era lan e passar-la per cada branca en tot entornejar-la. Ei ua activitat manipulativa ena qu'auem pogut desvolopar era nòsta creativitat e motricitat fina de manèra relaxada e ena escòla, pr'amor qu'es condicions meteorologiques non mos an permetut gèsser tath bòsc.

SESSION 7: ES FASES DERA LUA

Era lua a estat era protagonista dera session de bòsc d'aguesta tarde. Quan auem arribat en prat, n'auem trapat ues quantes de penjades enes arbes. Tanben auem trapat ues cartes, qu'auem liejut dempús de hèr eth nòste rituuu.

Aguestes cartes mo'les a enviat era bruisha que coneishèrem hè ues setmanes en bòsc, entà demanar-mos ajuda: se li a cremat era casa e a perdut eth sòn lunari. Ena carta, era bruisha mos a explicat çò que rebrembaue d'ua fasa lunara en concret e mos a demanat que deschifrèssim un còdi secrèt. Eth còdi secrèt a resultat èster eth nòm dera fasa lunara qu'era cercaue. L'auem escrit e diboishat entà enviar-li. Fin finau, un portavotz de cada grop a explicat era lua que li auie tocat, atau coma es sòns beneficis, e les auem plaçat en orde.

Auem aprenut qu'era lua ère un element fòrça important entàs bruishes, ja qu'èren fòrça conscientes qu'a ua influéncia sus es persones, es animaus e es plantes.

SESSION 8:

SALARDÚ ABANS E ARA

Aué auem rebut ua auta carta dera nòsta bruisha Akilea. En aguesta ocasion, mos a explicat qu'a trapat ues fòtos de Salardú de hè fòrça ans e qu'a problèmes entà reconéisher ena actualitat quini lòcs son es qu'apareishen en aqueres imatges.

Entà ajudar-la, mos auem despartit es imatges antigues deth pòble per grops-bòsc e auem anat a cercar es lòcs que gessien enes fotografies. D'aguesta manera, ena session d'aué mos auem passejat per Salardú e auem comparat com an cambiat es diferents cornèrs d'aguest polit pòble pendent es darrèrs 50 ans. En tot montar un trincacaps des imatges antigues, auem pogut observar damb deteniment e detalh aquerò qu'encara perdure en temps e aquerò qu'a cambiat.

Ara fin, mos auem amassat toti e totes ena plaça deth pòble e auem ensenhat e explicat as nòsti companhs e companhes es imatges qu'auem trabalhats.

SESSION 9: SEGURETAT EN BOSC

Pendent era session d'aué, mos a visitat Imma Caubet, pediatria der Espitau de Vielha, entà explicar-mos çò qu'auem d'auer en compde entà anar tath bòsc damb seguretat. Prumèr, auem parlat de tot aquerò que non pòt mancar en nòste morralet d'excursion: impermeable, lanterna frontau, casqueta, lunetes de solei, crèma solara, aigua, bèra causa entà minjar, fiulet e farmaciòla. Ei recomanable portar e revisar tostemp era check-list que mos an premanit entà penjar en nòste morralet.

Dempús, Imma mos a explicat qué auem de portar laguens dera farmaciòla e entà qué servís cada causa: gèu (bossa heireda instantanèa), gases, suero fisiologic, estalhants, venes, repellent de mosquits, arnica, manta termica...

Ara seguida, auem repassat quini son es animaus e plantes perilhoses que mos podem trapar ena montanha: com les podem reconéisher e qué auem de hèr e qué non quan mo'les trapam.

Fin finau, auem practicat era posicion laterau de seguretat, era limpiesa e desinfeccion d'herides e era collocacion de venes en diferents parts deth còs.

SESSION 10: **AMULETS MINERAUS**

Ena session d'aué, auem aprenut causes sus es mineraus, pr'amor qu'es bruishes consideraen qu'auien propietats beneficioses entàs persones.

Prumèr, auem observat ua colleccion de mineraus que se trapen en diferenti lòcs deth mon. Dempús, auem hèt un jòc que consistie en liéger ua definicion e endonviar de quin minerau se tractaue (ònix, quars verd, ròsa e blanc, àgata blua, amatista...). Fin finau, mos auem hèt un colierà damb es mineraus qu'auem escuelhut.

